

Informace pro rodiče – Vývojové poruchy učení

DYSLEXIE

je porucha čtení

Varovné signály:

- Záměna zrcadlově podobných písmen (b - d, p - q, p - b, n - u). Nerozeznávání písmen tvarově blízkých (m - n, k - h) a zvukově podobných (v - f, h - ch, t - d, s - z). Těchto chyb se dopouští jak při čtení, tak při psaní.
- Žák druhého až třetího ročníku nezná spolehlivě všechna písmena abecedy, nejistě slabikuje, nerozeznává švy slov, neumí spojovat písmena ve smysluplná slova.
- Žák přehazuje písmena a slabiky ve slovech, vymýšlí si slova, odhaduje je podle možného významu v textu nebo podle některých grafických signálů. Plete např. slova samo – maso, psát – spát atd.
- Žák těžko skládá slova ze slabik a nezvládá jejich rozdělování, dělá mu potíže číst víceslabičná slova. To souvisí s poruchou orientace v prostoru.
- Žák nespolehlivě a spíše náhodně rozlišuje měkké a tvrdé slabiky.
- Nerozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, chybuje v umísťování interpunkčních znamének.
- Obtížně chápe a čte dlouhá složená slova nebo sousloví. V jejich reprodukci potom chybuje i při přepisu, přičemž chyby, jichž se dopustil, nevnímá, a není tudíž schopen je opravit.

Náprava: Trpělivost, brát ohled na jeho individuální tempo, dbát na pečlivost v nácviku s minimem zafixovaných chyb. Metody slabičného čtení, nácvik rychlého čtení slabik a slov s pomocí odkrývacího okénka, užívání barevných písmen, zvukových signálů k nácviku kvality hlásek a jejich délky.

DYSGRAFIE

je porucha psaní

Hlavní projevy jako u dyslexie, avšak mají písemnou podobu. **Patří mezi ně například:**

- Záměna písmen, která jsou vizuálně podobná (m - n, r - e, u - n, h - b atd.)
- Zrcadlová záměna písmen ve slově (např. spal – psal).

- Vynechávání částí slov, písmen, chyby v psaní interpunkčních znamének, hlavně háčeků nad sykavkami.
- Vynechávání krátkých slov, předložek, spojek, přičemž tyto chyby není žák schopen odhalit a opravit.
- Neúpravné, mnohdy nečitelné, jakoby nedbalé písmo, které se často nedrží na řádce. Kvalita písemných projevů takových žáků příkře kontrastuje s jejich mluveným projevem a s jejich intelektovými předpoklady.

DYSORTOGRAFIE

je porucha pravopisu.

Tato porucha ještě více posiluje rozpor mezi mluvenou a psanou formou projevu žáka. Neschopnost osvojit si gramatickou normu se netýká celé gramatiky, ale výběrově jen některých specifických jevů, například psaní *i – y*, nerozeznávání sykavek, nedodržení délky samohlásek, nerozeznávání hranic mezi slovy. Odstraňování těchto chyb je velmi náročné, přesto však na ně nelze rezignovat. Je třeba se vždy řídit radami odborníků a důsledně dodržovat jimi navržené postupy nápravy.

DYSKALKULIE

je porucha počítání

Nejčastějším projevem je zrcadlová záměna číslic (36 – 63), záměna číslic podobných (3 -8, 6 -9). Může se projevit i tak, že žák „ plete“ jednotlivé matematické operace (sčítání, odčítání, dělení, násobení). Dyskalkulie je záležitostí velmi složitou, příčiny a projevy jsou velmi různé. Je třeba si uvědomit, že do zvládnutí matematických úkonů je třeba zapojit mnoho dovedností, z nichž každá může být nějak poškozena.

Náprava: názorná práce, řazení prvků podle velikosti, zobrazování prvků, vkládání geometrických tvarů do odpovídajících výřezů v desce, kostce apod. Používání čtvercové sítě, počítadla, tabulky násobků, číselné osy, kalkulačky.